

Hej, Slované

W cs.wikipedia.org/wiki/Hej%2C_Slovan%C4%8D

Hymna

- [Slovensko](#)
 - [SFRJ](#)
 - [Svazová republika Jugoslávie](#)
 - [Srbsko a Černá Hora](#)
-

Jiné názvy

- [chorvatsky](#): Hej, Slaveni
 - [makedonsky](#): Ej, Словени
 - [slovensky](#): Hej, Slováci
 - [slovinsky](#): Hej, Slovani
 - [srbsky](#): Hej, Sloveni (Хеј Словени)
 - [rusky](#): Gej, Slavjane (Гей, славяне) [polsky](#): Mazurek Dąbrowskiego
-

Slova

- [Samuel Tomášik](#) (překlad: [Dragutin Rakovac](#)), [1834](#)
-

Hudba

- Neznámý
-

Přijata

- [1939](#)
 - [1943 \(22. duben 1977\)](#)
 - [1992](#)
 - [2003](#)
-

Konec užívání

- [1945](#)
 - [1991/1992](#)
 - [2003](#)
 - [2006](#)
-

Hej, Slované

1:28

instrumentální

Problémy s přehráváním? Návod.

Hej, Slované

Hej, Slované je hymnická píseň věnovaná všem Slovanům. První verze textu vznikla v roce 1834 pod názvem *Hej, Slováci*. Melodie je odvozena od Mazurku Dąbrowskiego, který je od roku 1926 polskou hymnou, avšak pomalejší a silněji akcentována.

Píseň sloužila jako hymna všeslovanského hnutí, Sokola, jako státní hymna Slovenského státu, socialistické Jugoslávie i pozdější srbsko-černohorské Jugoslávie.

Slovensky se píseň nazývá *Hej, Slováci* nebo také *Hej, Slovania, česky Hej, Slované, srbsky Xej, Словени* (Hej, Sloveni), makedonsky Ej, Словени (Ej, Sloveni), chorvatsky Hej Slaveni, bosensky Hej Slaveni, slovinsky Hej Slovani, polsky Hej Słowianie, bulharsky Xeū, Славяни (Chej, Slavjani) a rusky Геў, Славяне (Gej, Slavjaně).

Píseň napsal slovenský evangelický kněz, básník a historik Samuel Tomášik během své návštěvy Prahy v roce 1834. Byl velmi pobouřen tím, že němčina je v ulicích Prahy slyšet mnohem více než čeština. Zapsal si do deníku:

... Pokud matička Praha, perla západního slovanského světa, se začíná ztrácat v německém moři, co asi čeká Slovensko, mou drahou vlast, pro kterou je Praha zdrojem duchovní kultury? Zatížen touto myšlenkou, vzpomněl jsem si na starou polskou píseň „Jeszcze Polska nie zginęła, póki my żyjemy“. Tato známá melodie vyvolala v mé srdci vzdorné „Hej, Slovaci, ešte naša slovenska reč žije“... Běžel jsem do svého pokoje, zapálil svíci a tužkou napsal do svého deníku tři verše. Píseň byla hotova v okamžiku.

V Masarykově slovníku naučném z r. 1927 na str. 120 je uvedeno:

... Hej Slovane, ještě naše slovanská řeč žije, hymna, kterou složil 1834 v Praze Samo Tomášik (v.t.) rozesmutnělý rostoucí germanisací a chladnosti čes. obyv při čes. představení ve Stavovském div. S "Na Slovany" a přeměněná v "Hej Slováci" vyšla po prvé ve Fejérpatakyho (v.z.) sv. mikulášském kalendáři 1838. Smělá myšlenka slov. a melodie polské mazurky ji podložená byly příčinou jejího rozšíření u nár. slovanských.

Brzy Tomášik do textu zahrnul všechny Slovany a píseň *Hej, Slované* se stala známou díky myšlence panslavismu, zejména pak ve slovanských zemích pod vládou Rakouska. Byla vydána v řadě časopisů, kalendářů, byla zpívána na politických sjezdech a stala se neoficiální hymnou všeslovanského hnutí.

Její popularita dále vzrostla, když byla přijata za oficiální hymnu Svazu Slovanského sokolstva, hnutí založeného na všeslovanských ideálech a fungujícího v celém Rakousku-Uhersku. V roce 1905 bylo odhalení památníku slovinského básníka France Prešerena v Lublani oslavováno sborovým zpěvem písně *Hej, Slované*. Během první světové války byla píseň často užívána slovanskými vojáky na obou stranách fronty k vzájemnému povzbuzení nacionalistického cítění a prevenci krveprolití. Mnoho slovinských, chorvatských a srbských Sokolů, sloužících v rakousko-uherské armádě, se dobrovolně vzdalo vojákům Srbska nebo Ruska nebo často přeběhli do řad druhé strany. Píseň se s nimi šířila po Balkánu a do Ruska a zůstala populární i v meziválečném období.

Na Slovensku byla píseň *Hej, Slováci* považována za neoficiální hymnu po celou moderní historii. Oficiálně se stala hymnou Slovenského státu v letech 1939–1945. Přestože se po první světové válce, znovu po druhé světové válce a nakonec také v roce 1993 stala hymnou Slovenska píseň Nad Tatrou sa blýska, píseň *Hej, Slováci* je stále mnohými lidmi (především nacionalisty) považována za „druhou“ národní hymnu. Od názvu hymny bylo odvozeno i pejorativní označení „hejslovák“.^[1]

Jugoslávie

Poprvé se *Hej, Slované* na území Jugoslávie objevilo na počátku 19. století. Dragutin Rakovac píseň přeložil a pojmenoval ji *Hej, Ilirové*. Až do druhé světové války se pak překlad příliš neměnil, kromě toho, že Ilyrové se pod vlivem změn ve vnímání obrozeneckého hnutí změnili na Slovany.

V roce 1941 zasáhla Království Jugoslávie druhá světová válka. Síly Osy v dubnu vstoupily do země a jugoslávská armáda kapitulovala během sedmi dnů. Protože stará hymna obsahovala odkazy na krále a království, rozhodli se antimonarchističtí partyzáni vedení Titem a jeho komunistická strana vyhnout se jí a nahradili ji písni *Hej, Slované*. Píseň byla zpívána během obou setkání AVNOJ, legislativního orgánu hnutí odporu, a postupně se začala všeobecně považovat za hymnu nové Jugoslávie.

Stará královská hymna byla oficiálně opuštěna po osvobození v roce 1945, ale žádná nová nebyla přijata. Bylo podniknuto několik pokusů prosadit jiné, specificky jugoslávské, písně jako hymnu, ale tyto nezískaly větší podpory a *Hej, Slované* bylo dál neoficiálně používáno. Poté byly snahy o nalezení nové hymny opuštěny a v roce 1977 se *Hej, Slované* oficiálně stalo hymnou Jugoslávie.

Srbsko a Černá Hora

Po rozpadu Jugoslávie v letech 1991-1992, kdy pouze Srbsko a Černá Hora zůstaly ve federaci, byla píseň dále používána jako státní hymna nové federace. Po přeměně na volnější svaz Srbsko a Černá Hora se očekávalo přijetí nové hymny, ale v otázce státních symbolů nebylo dosaženo shody a proto *Hej, Slované* dále zůstalo hymnou.

Jako nová hymna bylo navrženo spojení černohorské hymny Oj, svijetla majska zoro a srbské hymny Bože Pravde se střídáním slok obou písní. Tento návrh však narazil na námítky ze strany Srbské lidové strany Černé Hory a Socialistické lidové strany Černé Hory.

Poté, co se státní svaz v roce 2006 rozpadl, se tato otázka stala zbytečnou a píseň *Hej, Slované* již není oficiální hymnou žádného nezávislého státu světa.

Text písni

Slovensky
(Hymna 1.SR
1939-1945)

Slovensky

Česky

Moravsky

Polsky

Hej, Slováci, ešte naša slovenská reč žije, Dokiaľ naše verné srdce za náš národ bije. Žije, žije, duch slovenský, bude žiť na veky, Hrom a peklo, márne vase proti nám sú vzteký! Jazyka dar sveril nám Boh, Boh nás hromovládny, Nesmie nám ho teda vyrváť na tom svete žiadny; I nechže je koľko ľudí, tol'ko čertov v svete; Boh je s nami: kto proti nám, toho Parom zmetie.	Hej, Slovania, ešte naša slovanská reč žije, Dokiaľ naše verné srdce za náš národ bije. Žije, žije, duch slovenský, bude žiť na veky, Hrom a peklo, márne vase proti nám sú vzteký! Jazyka dar sveril nám Boh, Boh nás hromovládny, Nesmie nám ho teda vyrváť na tom svete žiadny; I nechže je koľko ľudí, tol'ko čertov v svete; Boh je s nami: kto proti nám, toho Parom zmetie.	Hej, Slované, ještě naše slovanská řeč žije, pokud naše věrné srdce pro náš národ bije. Žije, žije duch slovenský, bude žít na věky. Hrom a peklo, marné vaše, proti nám jsou vzteký. Jazyka dar svěřil nám Bůh, Bůh nás hromovládny. Nesmí nám ho tedy vyrvat na tom světě žádný. I nechať je tolik lidí, kolik čertů v světě. Bůh je s námi, kdo proti nám, oho Perun smete.	Hé, Slovani, ešče naša slovanská řeč žije, pokód naše věrné srdce pro náš národ bije. Žije, žije dôch slovenské, bôde žiť na vékê. Hrom a peklo, marné vaše, proti nám só vztekê. Jazêka dar svěřil nám Bóh, Bóh nás hromovládné. Nesmi nám ho tedê vêrvat na tem světě žádné. I nechať je tolík lidi, kolik čertó v světě. Bóh je s náma, kdo proti nám, teho Perôn smete.	Hej Słowianie, jeszcze nasza Słowian mowa żyje, póki nasze wierne serce za nasz naród bije. Żyje, żyje duch słobiański, i żyć będzie wiecznie, Gromy, piekło - złości waszej ujdziem my bezpiecznie! Dar języka zwierzył nam Bóg, Bóg nasz gromowładny, Nie śmie nam go tedy wyrwać na świecie człek żadny. Ilu ludzi, tylu wrogów, możem mieć na świecie, Bóg jest z nami, kto nam wrogiem, tego Piorun zmiecie!
A nechže sa i nad nami hrozná bûrka vznesie, Skala puká, dub sa láme a zem nech sa trasie; My stojíme stále pevne, ako mûry hradné Čierna zem pohltí toho, kto odstúpi zradne!	A nechže sa i nad nami hrozná bûrka vznesie, Skala puká, dub sa láme a zem nech sa trasie; My stojíme stále pevne, ako mûry hradné Čierna zem pohltí toho, kto odstúpi zradne!	I nechať se též nad námi, hrozná bouře vznese. Skála puká, dub se láme. Země ať se trše! My stojíme stále pevně, jako stěny hradné. Černá zem pohltí toho, kdo odstoupí zrádně.	I nechať se aji nad námi, hrozná bôrka vznese. Skala pôká, dôb se láme. Zem nechť se trše! Mê stojíme stále pevnê, jako sténê hradné. Černá zem pohlti toho, kdo odstópi zrádnê.	I niechaj się ponad nami groźna burza wzniesie, skała pęka, dąb się łamie, ziemia niech się trzęsie. My stoimy stale, pewnie, jako mury grodu. Czarna ziemia, pochłon tego, kto zdrajcą narodu!

Srbsky (latinka)	Chorvatsky	Bosensky	Černohorsky	Slovinsky
Hej Sloveni, još ste živi	Hej Slaveni, jošte živi	Hej Slaveni, još ste živi	Hej Sloveni, još ste živi	Hej Slovani, naša reč
Duh (reč) naših dedova	Riječ naših djedova	Riječ naših djedova	Duh (reč) naših dedova	slovanska živo klije
Dok za narod srce bije	Dok za narod srce bije	Dok za narod srce bije	Dok za narod srce bije	dokler naše verno srce
Njihovih sinova	Njihovih sinova	Njihovih sinova	Njihovih sinova	za naš narod
Živi, živi duh slovenski	Živi, živi duh slavenski	Živi, živi duh slavenski	Živi, živi duh slovenski	Živi, živi, duh slovanski,
Živeće vekov'ma	Živjet će vjekov'ma	Živjet će vjekov'ma	Živeće vekov'ma	bodi živ na veke,
Zalud preti ponor pakla	'Zalud prijeti ponor pakla	Zalud prijeti ponor pakla	Zalud preti ponor pakla	grom in peklo, prazne vase
Zalud vatra groma.	'Zalud vatra groma.	Zalud vatra groma.	Zalud vatra groma.	proti nam so steke.
Nek se sada i nad nama	Nek se sada i nad nama	Nek se sada i nad nama	Nek se sada i nad nama	Naj tedaj nad nami
Burom sve raznese	Burom sve raznese	Burom sve raznese	Burom sve raznese	strašna burja se
Stena puca, dub se lama	Stijena puca, dub se lomi	Stijena puca, dub se lama	Stena puca, dub se lama	le znese, skala poka, dob
Zemlja nek se trese	Zemlja nek se trese	Zemlja nek se trese	Zemlja nek se trese	se lomi, zemlja naj se
Mi stojimo postojano	Mi stojimo postojano	Mi stojimo postojano	Mi stojimo postojano	strese
Kao klisurine	Kao klisurine	Kao klisurine	Kao klisurine	Bratje, mi
Proklet bio izdajica	Proklet bio izdajica	Proklet bio izdajica	Proklet bio izdajica	stojimo trdno
Svoje domovine!	Svoje domovine!	Svoje domovine!	Svoje domovine!	kakor zidi grada, črna zemlja naj
				pogrezne tega, kdor odpada!

Jihoslovanské jazyky

Srbsky (cyrilice)	Makedonsky	Makedonsky (transliterace)	Bulharsky	Bulharsky (transliterace)
----------------------	------------	-------------------------------	-----------	------------------------------

Хеј Словени, још сте живи Дух (реч) наших дедова Док за народ срце бије Њихових синова Живи, живи дух словенски Живеће веков'ма Залуд прети понор пакла, Залуд ватра грома. Нек' се сада и над нама Буром све разнесе Стена пуца, дуб се лама, Земља нек' се тресе Ми стојимо постојано Као клисурине, Проклет био издајица Своје домовине!	Ej, Словени, жив е тука зборот свет на родот штом за народ срце чука преку син во внукот! Жив е вечно, жив е духот словенски во слога. Не нè плашат адски бездни ниту громов оган! Пустошејки, нека бура и над нас се втурне! Пука даб и карпа сура, тлото ќе се урне: Стоиме на стамен-прагот - клизури и бедем! Проклет да е тој што предал Родина на врагот!	Ej, Sloveni, živ e tuka zborot svet na rodot štom za narod srce čuka preku sin vo vnukot! Živ e večno, živ e duchot slovenski vo sloga. Ne né plašat adski bezdni nitu gromov ogan! Pustošejti, neka bura i nad nas se vturne! Puka dab i karpa sura, tloto te se urne: Stoime na stamen-progot - klisuri i bedem! Proklet da e toj što predal Rodina na vragot!	Хей славяни, все още жив е духът на нашите предци Докато сърцето за народа бийе на техни наследници. Жив е, жив е духът славянски ще живее с векове, Не-ни плашат ни бездни адски, нито огнените гръмове. Нека сега и над нас със буря всичко да се разнесе Скала се пука, дъбът се цепи, Земята нек се разтресе. Ние стоим твърдо като крепост. Проклет да е предателят На своето отечество!	Chej slavjani, vse ošte živ e duchăt na našite predci Dokato sārceto za naroda bije na techni naslednici. Živ e, živ e duchăt slavjanski šte živee s vekove, Ne-ni plašat ni bezdni adski, nito ognenite grāmove. Neka cega i nad nas sās burja vsičko da se raznese Skala se puka, dābāt se cepi, Zemjata nek se raztrese. Nie stoim tvárdō kato krepost. Proklet da e predetaljat Na svoeto otečestvo!
--	---	---	---	--

Jihoslovanské jazyky — cyrilice a transliterace

Rusky

Ukrajinsky

Bělorusky

Rusínsky

Гей, Славяне, наше слово Песней звонкой льётся И не смолкнет, пока сердце За народ свой бьётся. Дух Славянский жив на веки В нас он не угаснет, Беснованье силы вражьей Против нас напрасно. Наше слово дал нам Бог На то Его воля! Кто заставит нашу песню Смолкнуть в чистом поле? Против нас хоть весь мир, что нам Восставай задорно. С нами Бог наш, кто не с нами — Тот умрёт позорно.	Гей, слов'яни, наше слово Піснею лунає і не стихне, поки серце За народ страждає Наше слово дав Господь нам На те Його воля Хто примусить нашу пісню Змовкнути у полі? Дух слов'янський живе вічно В нас він не погасне Злої сили біснування Проти нас завчасне Проти нас хоч світ повстане Але нам те марно З нами Бог, а хто не знамі- Згине той безславно.	Гэй, славяне, ў нашым сэрцы Дзядоў нашых мова, Пакуль яно ў грудзях б'еца За народ з любоўю. Жыве, жыве дух славянскі, Хай жыве вякамі. Нам дарэмна з пекла грозіць Д'ябал кайданамі. Хай ўшчэнт разаб'юцца муры, Мора разальеца, Хай вакол усё валіць бура, Зямля хай трасецца. Родны край наш мы ніколі У бядзе не кінем. Здраднік сваёй бацькаўшчыны Ў пекле хай загіне.	Гий Славляне, ищи жис Дух наших дідôв! Кой за народ сирцё бие Йих вірных сынôв! Живи, живи дух Славляньский Живи лем вікамы! Нам нестрашны бездны адьски Прокляты бісамы ! Нич ся трафит кой над намы Ся буря рознесе, Стіна пукне, дуб ся зломит Зимля ся розтресе Стойиме съме, постояны Гикой йсі скалины! Проклят буде, уддаватиль Своей утцюзнины!
---	---	--	--

Východoslovanské jazyky — azbuka

Rusky (transliterace)	Ukrajinsky (transliterace)	Bělorusky (transliterace)	Rusínsky (transliterace)
--------------------------	-------------------------------	------------------------------	-----------------------------

Gej, Slavjaně, naše slovo	Hej, slovjany, naše slovo	Hej, słowianie, ū našym sercy	Hij Slavlāne, išči žije
Pěsně zvonkoj ljotsja	Pisneju lunaje I ne stychne, poky	Dziadoū našych słovy,	Duch našych dědów!
I ně smolknět, poka serdce	Serce Za narod straždaje	Pakul jano ū hruzdjach bjecca	Koj za naród sirćo bije
Za narod svoj bjotsja.	Naše slovo dav Hospod' nam	Za narod ź luboūju.	Jich věrnych synóv!
Duch Slavjanskij živ na věki	Na te Joho volja Chto prymusyť našu pisnju	Žyvie, žyvie duch slavianski,	Živi, živi duch Slavlaňskyj
V nas on ně ugasnět, Besnovanje sily vražej	Zmovknuty u poli? Duch slovjanškyj žyve vično	Chaj žyvie viakami. Nam daremna ź piekła hrozić	Živi lem věkamy! Nam nestrašny bezdny aďsky Prokľaty běsamy!
Protiv nas naprasno.	V nas vin ne pohasne	Djabał kajdanami.	Nič ša trafit koj nad namy
Naše slovo dal nam Bog	Zloji syly bisnuvannia	Chaj üšcent razabjucca mury,	Ša buřa roznese, Stěna pukne, dub řá zlomit
Na to Jego volja!	Proty nas zavčasne	Mora razaljecca,	Zimla řá roztrese
Kto zastavit našu pěsňu	Proty nas choč svit povstane	Chaj vakoł usio valič bura,	Stojime řme, postojany
Smolknut' v čistom pole?	Ale nam te marno Z namy Boh, a chto ne z namy –	Ziamla chaj trasiecca.	Hikoj jsě skaliny! Prokľat bude, uddavatil'
Protiv nas choč' ves mir, čto nam Vosstavij zadorno.	Zhyne toj bezslavno.	Rodny kraj naš my nikoli	Svojej utčuzniny!
S nami Bog naš, kto ne s nami –		Ü biadzje nie kiniem.	
Tot umrjot pozorno.		Zdradnik svajoj bačkaūšcyny	
		Ü piekle chaj zahinie.	

Východoslovanské jazyky — transliterace

Reference

1. ↑ DICKINS, Tom. *The Czech-Speaking Lands, Their Peoples and Contact Communities : Titles, Names and Ethnonyms. The Slavonic and East European Review.* 2011, roč. 89, čís. 3, s. 401–454. ISSN 0037-6795. „...term Hejslovák, from the title of the unofficial anthem.“

- Obrázky, zvuky či videa k tématu [Hej, Slované na Wikimedia Commons](#)
- Rozcestník [Hej, Slované](#) ve Wikizdrojích

[Autoritní data](#)

MBW: [c46e04c6-99ca-4d8c-a339-728335ca6a83](#)

[Portály: Hudba](#)

